

Vleermuizenonderzoek werkzaamheden overkluizing Keutelbeek Parklaan te Sittard

Vleermuizenonderzoek werkzaamheden overkluizing Keutelbeek Parklaan te Sittard

Colofon
Status: versie 23 september 2019
Projectnummer : P210
Bestandsnaam : Vleermuizenonderzoek werkzaamheden overkluizing Keutelbeek Parklaan te Sittard
Opdrachtgever: Waterschap Limburg
Auteur:
© Copyright 2019 Ecoplanning, Maastricht
Ecoplanning Kasteel Aldengoorstraat 7b 6222 WH Maastricht Tel : E-mail: info@eco-planning.nl Website: www.eco-planning.nl

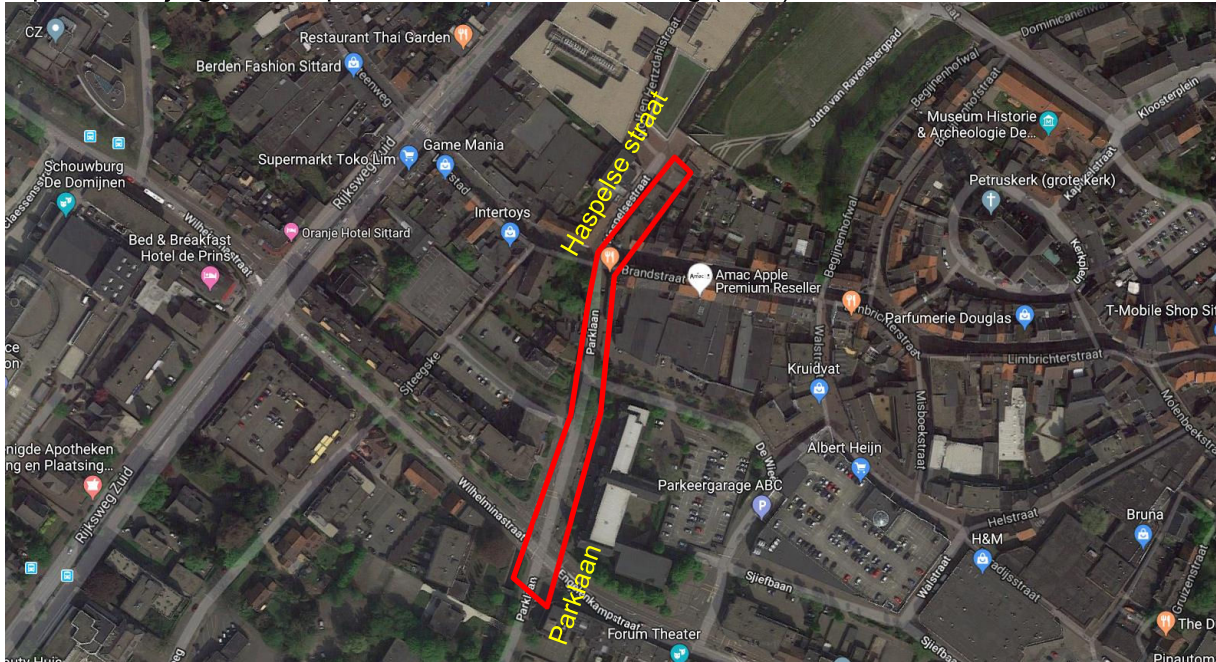
INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Beschrijving plangebied en initiatief	4
1.3	Wet natuurbescherming	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Onderzoeksmethode	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Literatuuronderzoek	8
2.3	Soortgericht veldonderzoek	8
2.3.1	Algemeen	8
2.3.2	Vleermuizen	8
3	Resultaten en effectbeoordeling	9
3.1	Inleiding	9
3.2	Gewone dwergvleermuis	9
3.2.1	Resultaten veldbezoeken	9
3.2.2	Toetsing Wet natuurbescherming	9
3.3	Ruige dwergvleermuis	11
3.3.1	Resultaten veldbezoeken	11
3.3.2	Toetsing Wet natuurbescherming	11
3.4	Watervleermuis	12
3.4.1	Resultaten veldbezoeken	12
3.4.2	Toetsing Wet natuurbescherming	12
3.5	Overig	12
3.5.1	Resultaten veldbezoeken	12
3.5.2	Toetsing Wet natuurbescherming	12
3.6	Gebedsbescherming	13
3.6.1	Natura 2000	13
3.6.2	Nationaal Natuur Netwerk	13
3.6.3	Houtopstanden	13
4	Conclusie	14
4.1	Soortenbescherming	14
4.2	Gebiedsbescherming	14
5	Literatuur	15

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Het initiatief is om een aantal kleine reparaties aan de overkluizing uit te voeren. In opdracht van Waterschap Limburg is een vleermuizenonderzoek uitgevoerd waarbij de geplande reparaties zijn getoetst op de Wet natuurbescherming (Wnb).

Figuur 1.1: De ligging van het plangebied (rode lijn).

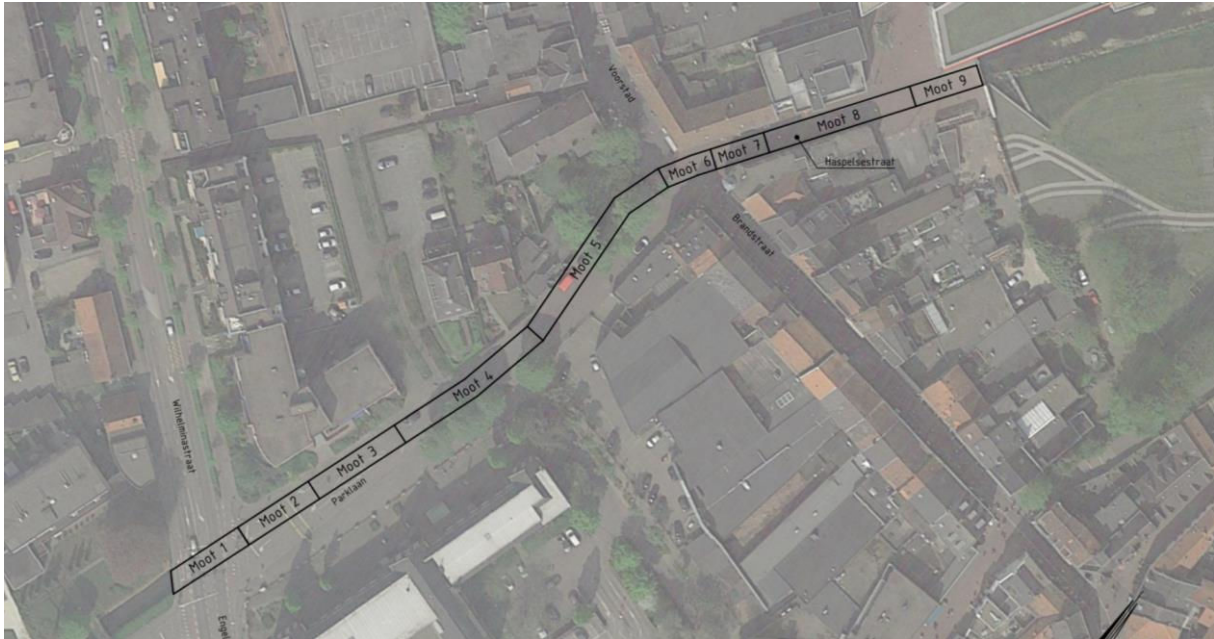

Figuur 1.2 Situatie van het plangebied met links zichtbaar ingang van de overkluizing en rechts een putdeksel.

1.2 BESCHRIJVING PLANGEBIED EN INITIATIEF

Het overkluise deel van de Keutelbeek is ca. 200m. lang en ligt in het stadscentrum van Sittard onder de Parklaan en de Haspelsestraat. De betonconstructie is opgebouwd uit geschakelde betonconstructies genaamd moten (moot 1 tot en met moot 9) met verschillende lengten, variërend van 13,5 m tot 50 m. De inwendige afmetingen zijn 5,0 x 2,5m (B x H). De moten zijn onderling gedilateerd, waarbij de voegen zijn afgesloten met een dilatatieprofiel. De

moten zijn op staal gefundeerd (direct op de draagkrachtige ondergrond). In het plafond bevinden zich vier straatkolken met metalen putdeksels. In de wanden zijn twee buizen die dienen als hemelwateroverstort aanwezig, waarbij het hemelwater in de Keutelbeek terecht komt. In het stadscentrum zijn weinig beplantingen aanwezig, deze zijn met name aanwezig langs de Keutelbeek en aangrenzende tuinen.

Figuur 1.3 Weergave onderverdeling van de overkluizing in 9 moten.

Op 11 september 2019 tot en met eind september 2019 vinden werkzaamheden plaats aan de overkluizing. Tijdens de inspectie uitgevoerd op 22 augustus 2019 door Sweco zijn geen nieuwe schades geconstateerd ten opzichte van de laatste inspectie van 11 september 2018. Daarentegen zijn er wel mogelijke onvolkomenheden geconstateerd aan de bestaande reparaties. Het betreft recent gerepareerde schades. Bij de volgende reparaties zijn onregelmatigheden geconstateerd. Wanneer er met een hamer op getikt wordt, klinken de reparaties hol. Dit betreffen:

- herstel hol klinkende betonnen balk bij stalen buis in moot 1;
- herstel lekke dilatatie moot 2;
- herstel lekke dilatatie moot 3;
- in moot 8a herstel slecht metselwerk.
- voorts is schade geconstateerd aan de vloerranden, dit wordt in een later stadium nader onderzocht en hersteld en valt buiten de scope van de onderzoeksopdracht.

1.3 WET NATUURBESCHERMING

Voorliggend rapport beschrijft welke effecten te verwachten zijn op de beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Deze natuurwaarden zijn in Nederland beschermd vanuit twee invalshoeken, te weten:

- A. De soortbescherming: Een belangrijk onderdeel van deze wet is het voorzorgsbeginsel (of zorgplicht) dat van elke initiatiefnemer verlangt dat hij zich vooraf op de hoogte stelt van eventuele schadelijke effecten op voorkomende planten en dieren en hun leefomgeving.
- B. De gebiedsbescherming: Het gaat daarbij om de bescherming van Natura 2000-gebieden zoals het Geleenbeekdal, via het Nationaal Natuur Netwerk in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) en regelgeving met betrekking tot houtopstanden.

1.4 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft de onderzoeksmethode. Hoofdstuk 3 behandelt de onderzoeksresultaten bestaande uit de resultaten van de veldbezoeken/monitoring en de toetsing op de Wet natuurbescherming. Tot slot volgt in hoofdstuk 4 de conclusie.

2 ONDERZOEKSMETHODE

2.1 ALGEMEEN

Er is door Ecoplanning een literatuurstudie en een veldinventarisatie uitgevoerd binnen het plangebied. Het doel van dit onderzoek is inzicht te krijgen welke binnen de Wet natuurbescherming beschermde flora en fauna groeiplaatsen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen kunnen hebben in het plangebied. Het gaat om soorten die zijn beschermd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, de Vogelrichtlijn of bijlage onderdeel A bij de Wet natuurbescherming. Deze soorten zijn beschermd binnen de Wet natuurbescherming artikelen 3.1 t/m 3.10 waarvoor een ontheffingsaanvraag nodig kan zijn wanneer hiervan de rust- en/of voortplantingslocaties worden verstoord of vernield.

De provincie Limburg heeft beleidsregels opgesteld in het document Beleidsregels ten behoeve van de passieve soortenbescherming onder de Wet natuurbescherming in Limburg (6 december 2017, Limburg). De provincie Limburg hanteert dit document als zijnde uitwerking van de Wet natuurbescherming voor wat betreft soorten beschermd binnen de Vogelrichtlijn en soorten van bijlage onderdeel A bij de Wet natuurbescherming. Dit houdt het volgende in:

- De broedvogels zijn ingedeeld in de categorieën 1 t/m 4:
 - Hiervan is het nest van de vogelsoorten horende tot de categorieën 1 t/m 3 jaarrond beschermd;
 - Categorie 4 zijn de nesten van plaats trouwe vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen indien de nestplaats verloren gaat. Ze zijn dusdanig kwetsbaar dat de functionaliteit niet in het geding mag komen. Indien de omgeving van de bekende nestplaats vernietigd wordt moet worden bepaald of er voldoende functionaliteit behouden blijft.
- Voor soorten in bijlage onderdeel A bij de Wet natuurbescherming geldt de Wijzigingsverordening Hoofdstuk 3 Natuur van de Omgevingsverordening Limburg 2014. In de hierin horende bijlage III bij paragraaf 3.8 "Vrijstelling dieren bij ruimtelijke ontwikkeling en bestendig beheer of onderhoud" zijn de soorten opgenomen waarvoor en vrijstelling geldt. Een deel van deze soorten geldt de vrijstelling jaarrond voor een deel is dat een periode in het jaar. Voor de rest van de soorten van bijlage onderdeel A bij de Wet natuurbescherming geldt geen vrijstelling en kan de aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming nodig zijn.

Komen soorten voor die zijn beschermd conform bovenstaand, dan wordt beoordeeld of de voorgenomen activiteit effecten heeft op de beschermde soorten. Treden er effecten op, dan wordt beoordeeld of er een vrijstelling mogelijk is door te werken volgens een goedgekeurde gedragscode of de uitvoer van een alternatieve oplossing waardoor er geen negatief effect zal plaatsvinden. Indien dit niet mogelijk is, is een ontheffingsaanvraag nodig. Dit moet op basis van een geldig wettelijk belang en waarbij de gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten niet in het geding komt. De ontheffing wordt dan onder voorwaarden verleend door meestal de provincie.

Bestaande onderzoeksgegevens mogen maximaal 3 jaar oud zijn als het gaat om een gebied waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. Voor voorliggend onderzoek betekent dat deze een houdbaarheid heeft van 3 jaar. Vinden de in voorliggend rapport beschreven werkzaamheden plaats na 2022, dient een nieuw onderzoek plaats te vinden.

2.2 LITERATUURONDERZOEK

Geraadpleegde literatuur is afkomstig uit:

1. De vleermuisfuncties van de Keutelbeek in Sittard en opties voor mitigatie en compensatie voor een gedeeltelijke ontvluiting - definitieve rapportage. Rapport 2011.45 Zoogdiervereniging, Nijmegen;
2. Mitigatie en compensatieplan vleermuizen - Ontvluiting Keutelbeek Sittard. Rapport 2014.26. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen;
3. Activiteitenplan ontvluiting Keutelbeek, Sittard Rapport 2014.028. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.
4. de database van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD)

2.3 SOORTGERICHT VELDONDERZOEK

2.3.1 ALGEMEEN

De werkzaamheden vinden plaats binnen de overvluiting en alleen aan de wanden en het plafond. Dat betekent dat volstaat met alleen een vleermuisonderzoek, omdat alleen zij hier rust- en/of voortplantingslocaties kunnen hebben. Dit blijkt ook uit voorgaande onderzoeken zoals weergegeven in paragraaf 2.2.

2.3.2 VLEERMUIZEN

In het plangebied zijn de verwachte vleermuissoorten geïnventariseerd (schema 2.1) door de heer ing. namens Ecoplanning. Dit is gedaan deels conform het vleermuisprotocol 2017 dat is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus. Bij het onderzoek is gebruik gemaakt van een heterodyne batdetector voorzien van opnameapparatuur (merk Anabat Walkabout), het softwareprogramma Anabat Insight en een Pulsar Helion XQ19F warmtebeeld kijker. Tijdens elk veldbezoek is gestaan bij de twee mondingen van de overvluiting.

Datum	Aard onderzoek	Moment onderzoek	Weersomstandigheden
20-05-2019	eerste ronde kraamverblijven	21.30 – 23.30 uur	14°C, half bewolkt, windkracht 2
08-06-2019	tweede ronde kraamverblijven	22.00-23.45 uur	14°C, zwaar bewolkt, windkracht 4
19-06-2019	derde ronde kraamverblijven	3.20-5.15 uur	18°C, half bewolkt, windkracht 2
21-08-2019	Eerste ronde zomer- en paarverblijven	23.00-01.00 uur	12°C, licht bewolkt, windkracht 1
23-08-2019*	Tweede ronde zomer- en paarverblijven	13.00-15.00 uur	26°C, half bewolkt, windkracht 1

*Schema 2.1 Data en weersomstandigheden veldbezoeken vleermuisonderzoek. Het bezoek met * is overdag uitgevoerd door middel van een bezoek in de overvluiting. Aan het plafond hangende vleermuizen zijn met behulp van zaklantaarn opgespoord.*

Uit het schema valt af te leiden dat het veldbezoek tweede ronde zomer- en paarverblijven overdag is uitgevoerd. De reden daarvoor is om te bezien waar de exacte verblijfslocaties van de vleermuizen in de overvluiting bevinden, gedurende het onderzoek bleek dat de methode van het vleermuisprotocol 2017 niet hierin voldoet.

3 RESULTATEN EN EFFECTBEOORDELING

3.1 INLEIDING

Navolgende paragrafen behandelen het volgende:

1. de resultaten van de veldbezoeken met :
 1. algemene beschrijving soort;
 2. de waarneming van individuen onderverdeeld in plangebied en buiten het plangebied (dit is, tenzij anders aangegeven, het onderzoeksgebied buiten de oranje markering in figuur 2.1);
 3. de situatie van het habitat;
 4. eventuele waarnemingen in het onderzoeksgebied (figuur 2.1) maar buiten het plangebied;
2. een beoordeling van de effecten met conclusie of een aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming nodig is.

Alleen soorten die zijn beschermd zoals is weergegeven in paragraaf 2.1 en waarvoor geen jaarrond vrijstelling geldt, worden behandeld.

3.2 GEWONE DWERGVLEERMUIS

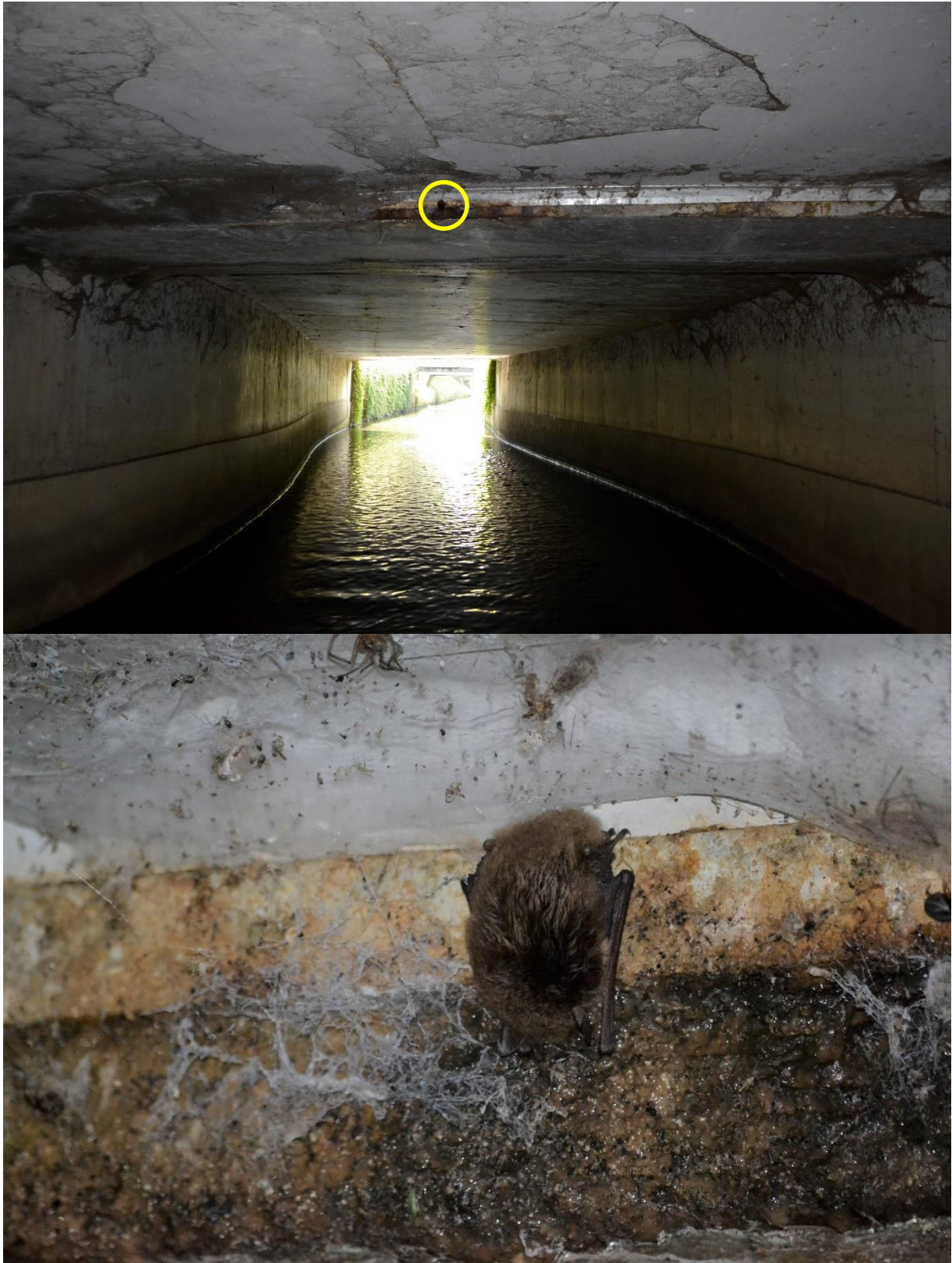
3.2.1 RESULTATEN VELDBEZOEKEN

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende waarnemingen verricht:

- Op 20 mei 2019 zijn twee individuen gewone dwergvleermuis waargenomen komend uit de ingang overkluizing aan de Parklaan.
- Op 8 juni 2019 zijn vier individuen gewone dwergvleermuis waargenomen komend uit de ingang overkluizing aan de Parklaan. In de overkluizing werd door deze vier ook gefoerageerd. Daarnaast is een individu alleen foeragerend waargenomen.
- Op 19 juni 2019 zijn aan de ingang overkluizing aan de Parklaan in totaal 13 gewone dwergvleermuizen ingevlogen. Daarnaast zijn vier foeragerende dieren voor de ingang waargenomen.
- Op 21 augustus 2019 zijn twee roepende mannetjes vliegend waargenomen bij de uitgang van de overkluizing aan de Haspelsestraat.
- Op 23 augustus 2019 is een gewone dwergvleermuis waargenomen tegen de betonnen rand van het verzaamd plafond van de overkluizing in moot 1 vlakbij de dilatatievoeg (grens) met moot 2 en vlakbij de ingang van de overkluizing aan de Parklaan.

3.2.2 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

Ter plaatse van de tijdens de inspectie op 23 augustus 2019 waargenomen individu van de gewone dwergvleermuis vinden geen werkzaamheden plaats. Als gevolg hiervan worden de rustlocatie van de gewone dwergvleermuis niet verstoord en de werkzaamheden leiden niet tot een overtreding artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Een ontheffingsaanvraag artikel 3.8 is niet nodig.

Figuur 3.1 Gewone dwergvleermuis hangend aan betonnen rand moot 1 nabij ingang aan de Parklaan.

3.3 RUIGE DWERGVLEERMUIS

3.3.1 RESULTATEN VELDBEZOEKEN

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende waarnemingen verricht:

- Op 20 mei 2019 zijn geen waarnemingen van deze soort verricht.
- Op 8 juni 2019 zijn geen waarnemingen van deze soort verricht.
- Op 19 juni 2019 is aan de ingang overkluizing aan de Parklaan een ruige dwergvleermuis foeragerend waargenomen.
- Op 21 augustus 2019 zijn geen waarnemingen van deze soort verricht.
- Op 23 augustus 2019 zijn geen waarnemingen van deze soort verricht.

Figuur 3.2 Watervleermuizen hangend in straatkolk.

3.3.2 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

Tijdens de inspectie op 23 augustus 2019 zijn geen ruige dwergvleermuizen waargenomen. Als gevolg hiervan worden geen rustlocaties van deze soort verstoord en de werkzaamheden

leiden niet tot een overtreding artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Een ontheffingsaanvraag artikel 3.8 is niet nodig.

3.4 WATERVLEERMUIS

3.4.1 RESULTATEN VELDBEZOEKEN

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende waarnemingen verricht:

- Op 20 mei 2019 is een waarneming van deze soort verricht komend vanuit de ingang overkluizing zijde Parklaan.
- Op 8 juni 2019 zijn geen waarnemingen van deze soort verricht.
- Op 19 juni 2019 zijn geen waarnemingen van deze soort verricht.
- Op 21 augustus 2019 zijn twee individuen foeragerend waargenomen bij de uitgang van de overkluizing aan de Haspelsestraat.
- Op 23 augustus 2019 zijn:
 - een individu hangend in een straatkolk op 15m vanaf begin moot 4;
 - zeven individuen hangend in een straatkolk op 10m vanaf moot 5;
 - twee individuen hangend in een straatkolk in moot 8a.

3.4.2 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

Ter plaatse van de tijdens de inspectie op 23 augustus 2019 waargenomen individuen van de watervleermuis vinden geen werkzaamheden plaats; aan de straatkolken vindt überhaupt geen werkzaamheden plaats. Als gevolg hiervan worden de rustlocatie van de watervleermuis niet verstoord en de werkzaamheden leiden niet tot een overtreding artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Een ontheffingsaanvraag artikel 3.8 is niet nodig.

3.5 OVERIG

3.5.1 RESULTATEN VELDBEZOEKEN

Tijdens de veldbezoeken zijn de volgende waarnemingen verricht:

- Op 20 mei 2019 geen bijzonderheden.
- Op 8 juni 2019 geen bijzonderheden.
- Op 19 juni mei 2019 buiten de overkluizing op eilandjes in de Keutelbeek aan de Haspelsestraat een waarneming van de grote gele kwikstaart.
- Op 21 augustus 2019 geen bijzonderheden.
- Op 23 augustus 2019 zijn waarnemingen diverse nachtvinders en spinnen (niet beschermd); in de overkluizing verricht. Buiten de overkluizing aan de Haspelsestraat zijn de volgende waarnemingen verricht:
 - weidebeekjuffer (niet beschermd);
 - een paartje oeverloper (nest alleen beschermd tijdens broedseizoen);
 - een grote gele kwikstaart (nest jaarrond beschermd);
 - in de beek kopvoorn en riviergrondel (niet beschermd).

3.5.2 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

Van de grote gele kwikstaart is het nest jaarrond beschermd. De soort broedt niet in de overkluizing, maar mogelijk ter plaatse van de gebouwen grenzend aan de Keutelbeek of onder bruggen. De werkzaamheden leiden niet tot een verstoring van haar nest en de

werkzaamheden leiden niet tot een overtreding artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming. Een ontheffingsaanvraag artikel 3.8 is niet nodig.

3.6 GEBEDSBESCHERMING

3.6.1 *NATURA 2000*

Het werk wordt geheel met de hand uitgevoerd en eventuele uitstoot van stikstofoxiden of andere invloeden op Natura 2000-gebieden is, mede vanwege de grote afstand t.o.v. het Geleenbeekdal zijnde ruim 5km, niet aan de orde.

3.6.2 *NATIONAAL NATUUR NETWERK*

Blijkens de kaart 'Natuur' behorende bij het POL2014 is onderhavig projectgebied gelegen buiten het Natuurnetwerk en de hier bijbehorende regelgeving is daarom niet van toepassing op het plangebied.

3.6.3 *HOUTOPSTANDEN*

In het plangebied bevinden zich geen houtopstanden. De Wet natuurbescherming is op dit punt niet van toepassing.

4 CONCLUSIE

4.1 SOORTENBESCHERMING

Op basis van het literatuuronderzoek en de veldbezoeken is gezien de aangetroffen terreinomstandigheden en de aard van het plan, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan van de beschermde flora en fauna. Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er geen risico's bestaan voor een overtreding Wnb. Een ontheffingsaanvraag artikel 3.8 is niet nodig.

4.2 GEBIEDSBESCHERMING

In paragraaf 3.2 is toegelicht dat het uitgesloten is dat de werkzaamheden van negatieve invloed is op de Natura 2000-gebieden zoals Geleenbeekdal.

De locatie ligt buiten de begrenzing van het Nationaal Natuur Netwerk en er worden geen bomen gekapt tijdens de werkzaamheden in de overkluizing. Dat betekent dat de hierbij horende wet- en regelgeving niet van toepassing is.

5 LITERATUUR

Jansen, E.A., H.G.J.A. Limpens & W.G. Overman, 2011. De vleermuisfuncties van de Keutelbeek in Sittard en opties voor mitigatie en compensatie voor een gedeeltelijke ontkeuizing - definitieve rapportage. Rapport 2011.45 Zoogdiervereniging, Nijmegen

Limpens, H.J.G.A., E.A. Jansen & M.J. Schillemans, 2014. Mitigatie en compensatieplan vleermuizen - Ontkeuizing Keutelbeek Sittard. Rapport 2014.26. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Scheerders, M. 2019. Overkeuizing Keutelbeek te Sittard Visuele onderhoudsinspectie en opleveringsinspectie. Sweco, Middelburg.

Schillemans, M.J. en Limpens, H.J.G. A., 2014 Activiteitenplan ontkeuizing Keutelbeek, Sittard Rapport 2014.028. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Luchtfoto, <http://maps.google.nl>

Natuurgegevens NDFF, <https://ndff-ecogrid.nl/>